

ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА - СИРМИЈУМ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР
РАДА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:
1. Датум и орган који је именовео комисију: 9. 07. 2025. Наставно веће Високе школе струковних студија – Сирмијум, у Сремској Митровици
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен: Др Слађана Миленковић (ментор) професор струковних студија за област Књижевност са методиком развоја говора у Високој школи струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица. Др Мирјана Николић (председник комисије) професор струковних студија за Психолошку и педагошко-психолошку групу предмета у Високој школи струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица. Ана Белић, мастер васпитач, ПУ „Радост“, Чачак
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:
1. Име, име једног родитеља, презиме: Данко, Богдан, Пауновић
2. Датум рођења, општина, Република: 14.11.1994, Чачак. Р. Србија
3. Година уписа на мастер струковне студије: 2022; Студијски програм: Струковни мастер васпитач, број индекса: 18/22М

III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:

Проблем изговарања гласова деце предшколског узраста и стратегије подршке

IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести структуру и кратак садржај завршног рада, начин приказивања резултата, прилоге (ако их рад садржи), укупан број страница и сл.

(до 250 речи)

Мастер рад кандидата Данка Пауновића састоји се из пет поглавља, има апстракт са кључним речима, а на крају су дати Литература и Прилози. Теоријска разматрања у оквиру овог рада указала су да је правилан изговор гласова код деце предшколског и касније школског узраста све већи проблем у савременом друштву. Овај проблем битно утиче на сазнајни, социјални и емоционални развој детета и зато је потребно да се у превенцију и решавање проблема укључе сви битни фактори – породица, васпитачи и стручне службе (психолози, педагози и логопеди) у предшколским установама. Као најчешћи узроци за све већу учесталост овог проблема истичу се употреба дигиталних медија (мобилних телефона, таблета, телевизије) још на раном узрасту детета, али и недостатак комуникације родитеља са децом. Васпитачи, учитељи и логопеди су показали смернице којима би се овај проблем могао умањити, а превенција је, свакако, један од најзначајнијих корака. Истакнуто је и то да је потребно више логопеда у вртићима и школама, али и већа сарадња васпитача и учитеља са родитељима и спремност родитеља и друштвене заједнице у целини да се суоче са проблемом. Емпиријски део рада заснован је на дескриптивној методи истраживања. Као истраживачка техника коришћено је анкетирање, а инструмент истраживања био је ауторски конципиран упитник. Узорак је чинило осам васпитача запослених у Предшколским установама *Радост, Моје детињство, Мали капетан и Гимназион* у Чачку, осам учитеља из основних школа „Свети Сава“ и „Др Драгиша Мишовић“ и три логопеда (из ПУ „Сунце“ и ОШ „Др Драгиша Мишовић“) у Чачку. Истраживање је било усмерено на уочавање проблеми у изговарању гласова код деце предшколског узраста, учесталост тих проблема из перспективе васпитача и логопеда. На основу добијених резултата приказане су конкретне мере и стратегије подршке које су спроведене са циљем унапређења васпитно-образовне праксе, у развоју правилног изговора гласова код деце предшколског узраста. Полазиште чини уочена потреба за унапређењем постојећег приступа, који често није довољно систематичан, нити у потпуности прилагођен индивидуалним потребама деце. Следе Литература и Прилози где је приказан инструменти коришћени у раду, анкетни упитник. Рад је укупног обима 66 страна. Број поглавља је пет, табела има 10, број слика је 4 и све је дато кроз рад уз објашњења.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, посебно истаћи у чему је стручни допринос завршног рада, издвојити недостатке (ако их рад има)

(до 500 речи)

Завршни мастер рад урађен је у складу са образложењем датим у пријави теме и стандардима за израду завршног рада. Поштовани су принципи писања научних радова кроз постепено увођење у тематику. Коришћени су различити инструменти. Кандидат је пошао од теоријских сазнања да је све већи проблем правилан изговор гласова код деце предшколског узраста. Циљ истраживања је да се идентификују проблеми у изговарању гласова код деце предшколског узраста, учесталост тих проблема из перспективе васпитача и логопеда. Треба и утврдити стратегије подршке по мишљењу ових циљних група. У раду је дат приказ квантитативног истраживања у ком је коришћена дескриптивна метода, а које је за циљ имало прикупљање података о претходно наведеном, као и да се васпитачима

пружи подршка и помоћ у контроли утицаја дигиталних медија и њиховом конструктивном коришћењу.

Задаци истраживања:

1. Испитати искуства васпитача, логопеда и учитеља у вези са наведеном проблематиком;
2. Испитати ставове васпитача, логопеда и учитеља о узроцима све веће учесталости овог проблема;
3. Указивање на последице које поремећаји у изговору гласова могу имати на целокупан развој детета
4. Предложити мере за превенцију говорних поремећаја и начине рада којима се подстиче говор деце.

Проблеми у изговарању гласова уочени су у непосредном раду са децом, посматрањем спонтаног говора деце у игри и другим активностима, у разговору са децом у предшколској установи. Као инструмент коришћен је анкетни упитник који је садржао питања затвореног и отвореног типа. На анкету су одговарали васпитачи из чачанских вртића и основних школа. Са логопедима је обављен интервју. Анализа података дата је табеларно и описно. Приликом истраживања претраживана је литература и друге студије које су у вези са овом темом.

Узорак истраживања: Истраживање је реализовано са осам васпитачица које раде са децом предшколског узраста у чачанским вртићима: Радост, Моје детињство, Мали капетан и Гимназион, укупно њих осам. На основу добијених резултата приказане су конкретне мере и стратегије подршке које су спроведене са циљем унапређења васпитно-образовне праксе, у развоју правилног изговора гласова код деце предшколског узраста. Полазиште чини уочена потреба за унапређењем постојећег приступа, који често није довољно систематичан, нити у потпуности прилагођен индивидуалним потребама деце. Истиче се да је неопходно увести промене које ће допринети ефикаснијем и континуираном раду на развоју говора. Као један од кључних праваца предложених промена наводи се планирање и редовно спровођење артикулационих активности. Ове приказане активности треба да буду саставни део свакодневног рада, а не повремене интервенције. Посебан значај придаје се интеграцији говорних вежби у игру и свакодневне активности, јер се на тај начин деца природније и спонтаније укључују у процес учења. Такође, наглашава се важност јачања сарадње са породицом. Родитељи имају значајну улогу у подстицању развоја говора, па је неопходно да буду информисани и укључени у активности које се спроводе у вртићу. Поред тога, истиче се

потреба за индивидуализованим приступом у раду са децом, будући да свако дете има различите развојне могућности и потребе. У раду се указује и на системске изазове, као што је недовољан број логопеда у предшколским установама, што отежава правовремену и адекватну подршку деци. Због тога се као једно од решења предлаже континуирано стручно усавршавање васпитача, како би били оспособљени да препознају и подрже развој говора код деце. Посебна пажња посвећена је развоју говора у корелацији са другим областима. Истиче се да се говор не развија изоловано, већ кроз различите активности као што су музика, ликовно изражавање, покрет и драмске игре.

Добити овог мастер рада су упознавање васпитача са могућностим и конкретним примерима активности које подстичу говор кроз интегрисани приступ. Као једна од метода издваја се вођена фантазија, која подстиче дечју машту, креативност и вербално изражавање. Наведени су и конкретни примери који показују како се ова метода може применити у пракси. На крају, представљена је радионица под називом „Кроз игру до правилног изговора“, изведена са децом у групи старијег предшколског узраста. Радионица обухвата различите активности које комбинују игру и говорне вежбе, а њена евалуација указује на позитиван утицај на развој артикулације, комуникацијских вештина и самопоуздања код деце. Закључује се да овакви облици рада имају значајан развојни потенцијал и представљају добру основу за унапређење васпитно-образовне праксе.

Комисија оцењује да је завршни рад кандидата Данка Пауновића самостално дело, позитивно оцењује садржај и структуру рада, начин приказа и тумачења резултата истраживања и решења практичног проблема у пракси вртића, чиме је кандидат одговорио на све захтеве завршног мастер рада.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- **да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана**
- **да се завршни рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или**
- **да се завршни рад одбија**

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Слађана Миленковић, професор

Др Мирјана Николић, професор

Ана Белић, ПУ „Радост“ Чачак

